

Gevolgen uitspraak Hoge Raad voor de omzetbelasting bij mentorschappen

Op dinsdag 9 mei 2023 heeft een online bijeenkomst plaatsgevonden met onder andere de belastingdienst om de recente uitspraak van de Hoge Raad nader toe te lichten.

Bij de start van de activiteiten als mentor is door de belastingdienst bepaald of de activiteiten wel of niet van omzetbelasting waren vrijgesteld. Tevens is het mogelijk dat de mentor zelf om een vrijstelling heeft gevraagd, hetzij op basis van de activiteiten, hetzij vanwege het gebruikmaken van de Kleine Ondernemersregeling. Deze laatste valt buiten de actuele discussie met betrekking tot de omzetbelasting.

Een vrijstelling op basis van activiteit heeft te maken met de vraag of het mentorschap wel of niet valt onder de definitie van het maatschappelijk werk. Hoewel ik zelf altijd de overtuiging had dat het mentorschap een btw-plichtige activiteit was, ben ik inmiddels wel van mening dat het mentorschap toch onder de definitie van maatschappelijk werk valt.

In de wet op de omzetbelasting is de vrijstelling voor maatschappelijk werk benoemd onder de zogenaamde 'B29' en 'B33' posten van het Uitvoeringsbesluit Omzetbelasting. Mentorschap zou daarbij onder 'B29' vallen.

Op dit moment is het merendeel van de mentoren niet vrijgesteld van omzetbelasting. Feitelijk is dit, nu bezien, een afwijking van hoe het zou moeten zijn. Tevens kan gesteld worden dat mentoren die ondernemen vanuit een onderneming, per definitie winstbeogend zijn.

De Hoge Raad heeft bepaald winstbeogende organisaties eigenlijk niet vrijgesteld kunnen worden van omzetbelasting. Dit staat dus haaks op de uitzonderingssituatie dat mentorschap onder de btw vrijstelling valt (B29).

De belangdienst heeft naar aanleiding van de uitspraak een beleidsbesluit opgesteld die als overbrugging geldt tot aan nieuwe wetgeving. Er komt dus reparatiewetgeving, maar het is niet bekend wanneer precies. Tot die tijd is het beleidsbesluit bedoeld om winstbeogende mentoren, zoals verreweg de meeste leden van de NBPM, de keuze te geven of zij vrijgesteld willen worden van omzetbelasting of de huidige situatie waarin zij wel omzetbelasting berekenen, willen continueren.

De huidige situatie continueren lijkt vooralsnog de beste optie omdat het niet leidt tot correcties van facturen in een jaar dat al loopt en vaak zie je dat maandelijkse termijnen via automatische betalingen worden verricht. Dat leidt ongetwijfeld tot een hoop gedoe. Het is dan wellicht te overwegen om de vrijstelling aan te vragen vanaf 1 januari 2024.

Wanneer de mentor toch vrijgesteld wil worden van omzetbelasting dan kan dat aangevraagd worden bij de belastinginspectie waaronder de mentor valt met als motivatie de vrijstelling op basis van het uitvoeringsbesluit omzetbelasting en de uitzondering B29.

Welke kant de reparatiewetgeving op gaat is nu niet te zeggen, maar dat wil de belastingdienst de komende tijd gaan beoordelen. Persoonlijk zou het mij niet verbazen dat het mentorschap straks verplicht onder de uitzondering B29 gaat vallen. Dat zou betekenen dat alle mentoren geen omzetbelasting meer mogen factureren, maar dat betekent ook dat de mentor de voorbelasting niet mag aftrekking op de kosten en investeringen.

In het kader van de Kleine Ondernemersregeling heb ik in het verleden al een keer een artikel geschreven over de financiële effecten van wel of geen omzetbelasting hanteren. Deze is op het forum terug te vinden.

Henk Slootweg